

LATIN NYELVŰ LAP A TANULÓIFJÚSÁG SZÁMÁRA

Per.
Lat
020

Moderator (szerkesztő) ephemeridis IOSEPHUS WAGNER DR. Budapest, XI., Lágymányosi-utca 20. szám (telephon: 68-6-34), ad quem epistulae et manuscripta mittantur.

Administrator (kiadó) ephemeridis ALEXANDER REGÉNYI, Budapest, VII., Barcsay-utca 5. szám (telephon 49-2-15) ad quem pecuniae quaecunq̄ue dirigantur. (Postatak. csekksz. 57.292.)

Prodit Budapestini decies in anno. Pretium subnotationis an. 1934-35. est pro Hungaria 3 pengő; pro exteris nationibus 4 pengő.

Summus Pontifex¹ Pius XI.

pro votis² ad caput³ anni² archiepiscopo et primati nostro, *Iustiniano Serédi* gratias agit.

Epistulam Summae Pontificis quartum supra decimum sacri principatus annum prospere auspicantis cum exemplum elegantiae stili Latini insuperabile, tum etiam pro clementia Suae Sanctitatis erga nos Hungaros ex «Epistolis Circularibus» archidioecesis³ Strigoniensis cum introductione primatis Cardinalis nostri excerptam traditamque nobis a collega reverendissimo, Stephano Pivársci lectoribus Iuventutis gratificaturi publici iuris faciendam esse putavimus.

Autographas⁴ et benignissimas Suae Sanctitatis litteras, in quibus Sanctissimus Dominus Noster clero⁵ populoque huius Archidioecesis apostolicam benedictionem⁶ clementissime impertire⁶ dignatus est, hisce⁷ filiali⁸ cum reverentia et devotione⁸ publico.

Dilecto Filio Nostro Iustiniano til.⁹ SS.⁹ Andreae et Gregorii in monte Caelio S. R. E.¹⁰ Presbytero¹¹ Cardinali Serédi, Archiepiscopo Strigoniensi PIUS PP.¹² XI. Dilecte Fili Noster, salutem et Apostolicam Benedictionem.

Pergratae Nobis fuere litterae tuae, per quas quum¹⁴ sollemniter¹³ Nativitatis¹³ Domini instarent,¹⁴ tuam erga Nos observantiam¹⁵ denuo testari et

felicitationibus¹⁶ Nos prosequi¹⁶ voluisti. Quae omnia plane conveniebant sacratissimo illi tempori, congruebant animi tui religioni ac respondebant omnino votis Nostris, qui nihil magis cupimus, quam ut veritati et iustitiae suum imperium, auctoritati debitum¹⁷ obsequium,¹⁷ et, legibus¹⁸ humanis cum divinis apte¹⁸ consentientibus,¹⁸ humanae societati tranquillitas restituatur. Quum haec omnia tibi Dilecte Fili Noster, in eo munere quo fungeris

¹ pápa ² újévi jókivánság ³ érsekség ⁴ kézirat ⁵ papság ⁶ áldását adni ⁷ ezennel ⁸ fiúí hódolat ⁹ titulári Sanctorum = szentekről elnevezett ¹⁰ Sanctae Romanae Ecclesiae ¹¹ áldozár ¹² pápa ¹³ születési ünnep (karácsony) ¹⁴ alkalmával ¹⁵ engedelmesség ¹⁶ kívánságokkal felkeres ¹⁷ köteles tisztelet ¹⁸ a törvények teljes megegyezéséből származó (nyugalom).

proposita¹⁹ sint tuasque sibi curas²⁰ vindicent, ²⁰ non modo tua omina, sed operam quoque et industriam²¹ tuam, quam pro virili parte in rebus²² gravissimis impendis,²³ magnopere gratam et iucundam²⁴ habemus.²⁴ Mutuam²⁵ autem vicem²⁵ rependentes²⁵ tuae dilectionis officio,²⁶ Deum ex animo adprecamur, ut ea omnia, quae ad bonum archidioecesis tuae et universae Hungariae vehementer²⁷ exoptas, omnipotenti sua ope²⁸ lagiri²⁹ dignetur. Horum interea caelestium donorum conciliatrix³⁰ et praenuntia³¹ ac praecipuae caritatis Nostrae testis sit Apostolica Benedictio, quam tibi, Dilecte Fili Noster, cunctoque clero et populo tibi tradito et dilectae Hungariae nationi peramanter³² in Domino impertimus.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, die X. mensis Januarii, anno MDCCCXXXV. Pontificatus Nostri tertio decimo.

PIUS PP. XI.

Strigonii, die 31. Januarii 1935.

Archiepiscopus Cardinalis Iust. Serédi.

¹⁹ szem előtt tartod ²⁰ gondot fordítasz rájuk
²¹ fáradozás ²² körülmények közt ²³ kifejt ²⁴ megelégedéssel tölt el ²⁵ viszonzásképpen ²⁶ nyilvánítás ²⁷ hön
²⁸ kegyelem ²⁹ megad ³⁰ eszközlő ³¹ előhírnök, jel
³² szerető szívvel.

Puteus¹ atrebaticus¹ Fori² Castoricampestris.³

Dominus Andreas Joannes de genere Nagy, homo ditissimus legatum³ usui civibus Fori Castoricampestris destinare decrevit. Ergo ad praefectum urbis ivit et: «Quid faciam — inquit — pecuniā meā?» — Ille respondit: Faenus⁴ capitis divide quotannis discipulis optimis! — «De hac re agendum esse cum uxore puto» — dixit Andreas Ioannes Nagy, et abiit. Paucis post diebus ad praefectum urbis rediit.

«Paretisne mihi suadenti?»⁵ interrogavit praefectus urbis. — «Non, praefecte urbis — inquit — Andreas Ioannes Nagy. — Cum uxore decrevimus nihil discipulis dare, sed curare, ut puteus media urbe terebrā⁶ excavaretur.⁶ Litterarum⁷ studiis⁷ iam saepe mens hominum perturbata est, sed aquā purā nullius unquam!» Et vere puteum atrebaticum excavari iussit.

Thomas Bruck

disc. V. cl. gymn. inst. prof. erud. adiunct.

¹ artézikút ² Hódmezővásárhely ³ alapítvány
⁴ kamat ⁵ tanács ⁶ fúratni ⁷ tanulás.

Semper ita vivamus, ut rationem¹ reddendam¹ nobis arbitremur. (Cic. In Verr. II. 2., 11., 28.)

Omnia, quae vindicaris² in altero, tibi ipsi vehementer fugienda sunt. (In Verr. II. 3., 2., 4.)

Sapientissimum esse dicunt eum, cui, quod opus sit, ipsi veniat in mentem; proxime accedere illum, qui alterius bene inventis obtemperet.³ (Pro Cluentio 31., 84.)

¹ számot adni ² megtorol ³ -hoz igazodik, szabja magát.

Forte princeps quondam cum sorore in-nupta²⁴ Maria team bibebat. Aliquot amicae principissae, quae unā aderant, puellari²⁵ lasciviā²⁵ inductae temptabant,²⁶ quae panem²⁷ siligineum²⁷ acinis²⁸ passis²⁸ confertum²⁹ unā buccē³⁰ devorare possēt. Iam certamen in-ceperat et quattuor puellae et principissae iam ora³¹ refererant,³¹ cum foribus apertis rex intravit. Confestim omnes surrexerunt atque puellae, ut mos erat, adorantes³² genua flexa³² submiserunt.³² Genae³³ puellarum a pane sili-gineo et risu compresso paene dirumpebantur. Res³⁴ prospere³⁴ cessissent,³⁴ nisi princeps, qui prope stabat, principissae latus digito vellicas-et,³⁵ ita ut principissa prae pavore paene totum panem devoraret et paene suffocaretur. Multā teā et pulsatione³⁶ opus erat, ut principissa refi-ceretur. Rerum scriptores memoriae non pro-diderunt, quomodo principissa fratrem ulci-sceretur, verum haud dubiū est, quin ultionem exsecuta sit.

*

Rumoribus, qui de suo coniugio differuntur, maxime oblectatur. Cum iter per Americam faceret, quotiescunque conclave⁴⁰ secretarii ingressus esset, cotidie ex eo quaerebat, quoniam esset puella sibi desponsa.⁴¹ Princeps habet album, cui imagines feminarum, quas sibi coniunctas⁴² esse famā acceperat, insertae sunt.

Habet alterum quoque volumen, cui index⁴³ inscriptus est: «Res, quas neque dixi, neque feci» quod cum risu ostendere solet. Eodem volumine continentur excerpta⁴⁴ diurnorum⁴⁵ omnium res falsas referentium, quae typis⁴⁷ descriptum⁴⁷ iri, nulla spes est.

*

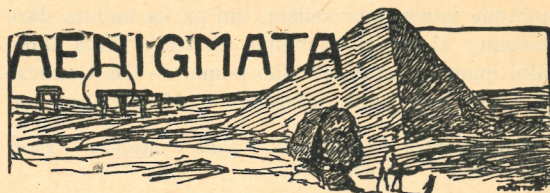
Princeps, sicut omnes Angli, narratiūnculas obscenas⁴⁸ respuit.⁴⁹

Cum centurio⁵⁰ inferioris⁵⁰ ordinis⁵⁰ apud Cohortem⁵¹ Valliensem, mereret⁵² temporibus decursionū⁵³ campestrium⁵³ in cenatione⁵⁴ praefectorum⁵⁴ militarium⁵⁴ sederet, quidam praefectus⁵⁵ adulescens,⁵⁵ qui bene cenasse videbatur, «Sodales, inquit, bellissimas audivi narratiūnculas, quae quia, feminae absunt . . .»

«Feminae quidem, interfatur⁵⁶ eum prin-ceps, absunt, sed adsunt viri⁵⁷ nobiles⁵⁷ et honesti.»⁵⁷

²⁴ hajadon ²⁵ lányos pajkosság ²⁶ próbát tettek
²⁷ zsemlye ²⁸ mazsola ²⁹ megtöltött ³⁰ nyelés ³¹ szájukat

teletömték ³² mélyen meghajolva bókoltak ³³ arc ³⁴ sike-rült volna ³⁵ bökölte ³⁶ dögönyözés ³⁷ végrehajtotta
³⁸ házasság ³⁹ terjesztetne ⁴⁰ szoba ⁴¹ eljegyezték ⁴² össze-kötetésbe hozták ⁴³ felírás ⁴⁴ kivágások ⁴⁵ ujság ⁴⁶ adnak hírül ⁴⁷ kinyomtatni ⁴⁸ pikáns adomákat ⁴⁹ elutasítja
⁵⁰ alantás tiszt ⁵¹ testőrség ⁵² szolgált ⁵³ hadgyakorlat ⁵⁴ tisztietkező ⁵⁵ fiatal tiszt ⁵⁶ félbeszakítja ⁵⁷ gentleman.

Solutiones aenigmatum numeri VI.

1. Grammatici certant et adhuc sub iudice lis est.
(Ars poët. 78.)
2. Tecum Philippos et celerem fugam
Sensi relicta non bene parmula.
Cum fracta virtus et minaces
Turpe solum tetigere mento. (Carm. II. 19,
9—12.)
3. Carmina non prius audita Musarum sacerdos
canto. (Carm. III. 1, 2—4.)
4. Virtus repulsae nescia sordidae
Intaminatis fulget honoribus
Nec ponit aut sumit secures
Arbitrio popularis aurae. (Carm. III. 2, 17—20.)

Aenigmata recte dissolverunt: Budapestinum:
Steph. Müller, Rud. Adámy, Iul. Klupáty, Osc. Stern, Osc. Wagner (rg. *Arpadi*), class. VII. B), (thg. P. Veres) Lad. Pokoly (rg. *Verböczy*), Magdalena Fajcsek, Marianna Renner (*Sophianum*), Ioannes Munk, Alex. Losonczy, Car. Bácskai, Andr. Dóczi, Val. Balassa, Steph. Neuwald, Zolt. Jász, Nic. Szakólczy (gymn. inst. prof. erud. adiunct.). — *Dombovár*: Ged. Bogosich. — *Miskolc*: Lad. Bubnó, class. VII. A), VIII., Steph. Lukáts, Bened. Jenőffy, Jos. Csörtán, Corn. Köllner, Geysa Marót (gymn. cath.). — *Nagykanizsa*: VIII. cl., Ios. Révay. — *Nagykálló*: Ioan. Bereczky, Steph. Kormos, Alex. Tölgyesi, Steph. Magyar, Barn. Gajdos, Steph. Birtha, Franc. Siposs, Lud. Tarpay. — Aenigmata numeri V. sero dissolvit: Lad. Pokoly (Budap., rg. *Verböczy*).

Premium sorte Iosepho Révay, Valentino Balassa, Ladislao Pokoly et VIII. classi Miskolciensi obvenit.

1.

A R S : VITA

2.

Litigans [3 × tiusgaud &] Litigans.

3.

Anna amicas invitavit. Multae aderant¹ et usque ad tempus² merendandi² varios ludos ludebant. Tum mater Annae ad filiam: «Fer poma³ amicis!» Anna abit et brevi tempore apparet⁴ cum canistro⁵ pomorum. Matri interroganti, quot poma et quot amicas haberet, respondit: «Si unicuique⁶ amicarum quinque poma dare vellem, uni ex iis nullum dare possem; si autem unicuique quattuor poma dabo, mihi quoque restabunt⁷ duo poma. — Quot amicas et quot poma Anna habuit? *Alexius Czuppon.*

¹ megjelentek ² uzsonnaidő ³ alma ⁴ megjelen ⁵ kosár ⁶ mindegyik ⁷ marad.

4.

Dissolvendum ad saltum equulei.

La	mu	fo	n	pa
li	to	ca	s	et
au	tet	ra	o	le
vi	is	bo	us	ne
ar	re	mi	et	re

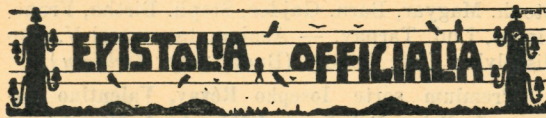
Solutio versus Vergilii dat.

Barbara Medveczky
disc. VII. cl. thgymn. *Veres Pálné.*

5.

O quid tua te
be bis bia abit

nam rarara es & in ramramram ii

Auctor «Scholae Orbilii» rogat discipulos, qui eas scaenulas acturi sunt, ut Prologum ita agant:

Duplex erit fabella haec,
quam nos acturi nunc sumus.
Nam fabulast in fabula.
Scholam probi Orbilii
«plagosi» vos videbitis.
Horatium docet senex
eiisque condiscipulos.

Agetur dein in hac schola
a parvulis actoribus
de duri Bruti filii
«morata recte» scaenula.

Eiusdem fabulae auctor nuntiat: in vetere Prologo «Scholae Orbilii» vocabulum *togatam* utique delendum esse.

Corrigenda numeri 6. (1935. Febr.) pag. 57. pro *emendas*: legibus emendes est legendum — pro *extulissit*: extulisset — pro *maxime*: maxima commendatio — pag. 58. pro *vivis*: viris aequae ac iuvenibus — pro *sapientiae*: de sapientia — pag. 60. pro *invenien* (supra imaginem Tiburis): invenient — pro *deessent*: apta verba deessent — pag. 64. pro *dictio*: dicto — pro *vellent*: velint.

G. Boros. Oblectamenta accepi. Opuscula prelo destinata in altera tantum pagina papyri, adnotationes autem non intra, sed infra textum scribere memento. — A. Gombos. Fragmentum proxime publicabitur. — A. Czuppon. Stereotypa imaginum typis fasciculi VII. diremptis officina typographica Tibi mittet. — C. Ács. Iocos reguli Valliensis suo tempore accepi. Narratiuncula autem Sigismundi *Móricz*, quoniam duo simul narrationes longiores inceptae per partes tantum publicari possunt, finita fabula Grimmiana prodibit. Laudatio Francisci *Rákóczi* fasciculo proximo destinata est. — *Frid. Orlovsky*. Nonnulli iocorum tuorum in ephemeride nostra iam publicati sunt. Ceterum opusculis non Hungarice, sed Latine scriptis opus est. — *I. Vattamány*. De domicilio tuo mutato administratorem certior feci. Salse dicta, quae in altera tantum pagina scribere debebas, tempore prodibunt. — *V. Kósa*, *G. Weisz*, *L. Pokoly*, *G. Keller*. Cum magna multitudo iocorum, aenigmatum aliarumque nugarum similium ex scrinio moderatoris «Vertumnum Ianumque spectare videntur», nil nisi patientes vos esse iubere possumus. — *M. Renner*. Epistolam, quod ad grammaticam attinet, parum accurate composuisse videris. Nolim enim credere exempli causa te non posse corrigere hoc: «ignoscat mora». Sollemnitatibus scholarum Horatianis moderator, si invitatur, aut ipse aut vicarius libenter adesse solet. — *Dr. Philips*. Litteras tuas administratori tradidi, qui specimina statim misit. Sed ego quoque mox litteras privatas ad Te dabo. — De reliquis litteris proxima occasione.

Conclusio 8. numeri adornandi Non. Apr. (5. die Apr.)

Sumptibus Societatis Magistrorum Intermedicholiarum Catholicorum. — A Katholikusközépiskolai Tanáregyesület költségén.
(Praeses: DR. IOANNES KISPARTI, elnök.)

Budapestini, ex officina consortii Stephanei. — Negotiorum curator: F. Kohl iun.